

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Meznerics Iván ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Féja András ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és járulékai iránt a Fővárosi Bíróság előtt 19.P.25.460/2008. szám alatt megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.249/2010/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében a II. rendű alperes által 21. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályon kívül helyezi, az elsőfokú ítéletet megváltoztatja, és a felperes keresetét a II. rendű alperessel szemben is elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint együttes első, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 93.000 (kilencvenháromezer) forint kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes személyhez fűződő joga megsértésének megállapítása és járulékai iránt előterjesztett keresetének részben helyt adott, és megállapította: .. II.r. alperes azzal, hogy ..-én a .. csatornáján a „...” című műsorban valótlanul állította, hogy .. a .. 2008-as tisztújítási folyamata

kapcsán üzletemberként arra adott volna megbízást az .. részére, hogy akár titkosszolgálati eszközök igénybevételével terhelő adatokat gyűjtsenek ..ra, illetve a ..ra, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait. A II.r. alperest eltiltotta a további jogsértéstől, és kötelezte, hogy elégtétel adásaként az ítélet rendelkező részét saját költségén közöltesse a .. „...” című műsorának, az ítélet jogerőre emelkedését követően soron következő adásában.

A felperes keresetét ezt meghaladóan a II.r. alperessel szemben elutasította, a felperes keresetét az I.r. alperessel szemben teljes egészében elutasította.

A le nem rótt 21.000 forint illetékből a felperest és a II.r. alperest kötelezte 10.500 - 10.500 forint illeték megfizetésére a Magyar Állam javára külön felhívásra.

Az ügyben megállapított tényállás lényegi tartalma szerint ..-én a Nemzetbiztosági Hivatal által lehallgatott, .. és .. között ..-jén lezajlott telefonbeszélgetés ismeretlen forrásból eljutott a II. r. alpereshez. E beszélgetésben .., az .. egyik vezetője közölte ..-al, az .. vezérigazgatójával, hogy : „ A .. találkozott a ..-sal és kaptam tőle egy munkát, ami elég érdekes, igazából megosztanám veled. A .. azt szeretné, ha dolgoznánk az ..-re, a ..-ra, keresnénk rá terhelőket, merthogy ott van valami belső hatalmi váltás-szándék előkészítve és a .. azt mondja, hogy .. állnak mögötte, ők pénzelik a váltást. Meg akarják szerezni az ..-ben az első helyet. Valami alelnök van benne, valami .. vagy nem .. .” .. tájékoztatta ..t, hogy valószínűleg ..ról van szó. .. válaszában kijelentette: .. a jövő héten fog találkozni ..-val, aki a jövő héten adja le konkrétan az információ-igényét, hogy mit szeretne tőlük. A beszélgetés végén .. kérte .. állásfoglalását, mit tegyen, mert szeretne kimaradni az ügyből, és ..et is le akarta beszélni a részvételről.

A felvétel kézhezvételét követően a II. r. alperes megkereste ..t, aki megerősítette: ilyen tartalmú beszélgetés elhangzott közte és .. között. .. ezt követően a II. r. alperes jelenlétében felhívta ..t, aki közölte, hogy nem folytattak megfigyelési tevékenységet a II. r. alperesről.

2008. szeptember 12-én a II. r. alperes az általa megtartott sajtótájékoztatón a telefonbeszélgetés anyagát - nevek említése nélkül - kiosztotta a sajtó képviselőinek.

Az ügy szereplőit csupán kezdőbetűikkel jelölték, megbízóként „ .. magyar vállalkozó” került feltüntetésre.

Aznap több internetes portálon megjelent a beszélgetés szövege, amelyben megnevezett személyek így ismertté váltak.

..-én az .. csatornáján sugárzott „...” című műsorban a hangfelvétel meghallgatását követően a riporter az abban elhangzottakról beszélgetett a II. r. alperessel.

A riport elején az .. elnöke általánosságban arról beszélt, hogy vannak üzletemberek, vállalkozók, akik befolyást akarnak gyakorolni a politikára.

Majd a riporter azon kérdésére, miszerint „... lehet az az üzletember, akinek érdekében állhat” beleszólni abba, hogy ki legyen az .. elnöke, a II. r. alperes - felperes által sérelmezett - válasza szerint: „Biztos, hogy ő a legnagyobb név ebben, de azt hiszem, hogy a legkisebb szerepe volt ebben az ügyben. Sokkal érdekesebb a másik két szereplő. Az egyik .., a másik .. szerepe. De nem az én minősítem miatt, a hanganyag minősítése miatt.”

Ezt követően a II. r. alperes a műsorvezető azon kérdésére, hogy hitelt ad-e annak, hogy .. illetve .. állhat amögött, hogy adott esetben .. információkat kíván gyűjteni a II. r. alperessel kapcsolatban, válaszában azt fejtette ki: hogy az ügynek ma nincs olyan szereplője, aki ne a ..-hez kötődne. között .. külpolitikai tanácsadója, ..-közeli ember, sőt főtisztviselő volt.

..-én a II. r. alperes az Országgyűlésben napirend előtti felszólalásában a telefonbeszélgetésben elhangzottakról fejtette ki véleményét.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek a sajtótájékoztatón, a televíziós beszélgetésben és a parlamenti felszólalásban megsértették jóhírnevét annak valótlan állításával, hogy megrendelést adott az alperesek személye elleni adatgyűjtésre, titkosszolgálati eszközök alkalmazására. A jogsértés miatt kérte az alperesek jogsértés abbahagyására kötelezését és eltiltását a további jogsértéstől.

Az elsőfokú bíróság az I.r. alperessel szemben jogalap hiányában teljes egészében elutasította a keresetet.

A II. r. alperes által tartott sajtótájékoztató és parlamenti felszólalás tekintetében a felperes beazonosíthatósága hiányában utasította el a keresetet.

Az .. csatornáján tett nyilatkozatban a II.r. alperes megnevezte a felperest, így egyértelmű volt a felperes személyének beazonosíthatósága. A közlés az elsőfokú bíróság megítélése szerint kifejezetten tényállításnak minősül, amely egyben sértő tartalmat is hordoz, mivel a közvélemény számára meg nem engedett jogellenes eszközök alkalmazásában való részvételt fogalmazott meg. Ennek bizonyítása a II.r. alperest terhelte, aki ezt a tényt kétséget kizáró módon a perben nem tudta bizonyítani. Ezért a felperes személyhez fűződő jogának megsértését e tekintetben megállapította.

Az igényelt objektív jogkövetkezmények közül mellőzte a jogsértés abbahagyására kötelezést, mert arra nézve adat nem merült fel, hogy a jogsértés a perbeli kijelentést követően is folytatódott volna, ugyanakkor eltiltotta a II.r. alperest a további jogsértéstől, és elégtételadásra is kötelezte.

A II.r. alperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljárás másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette. Fellebbezett részét részben megváltoztatta, és azt állapította meg, hogy a II.r. alperes a műsorban tett nyilatkozatával azt a hamis látszatot keltette, hogy .. a .. 2008-as tisztújítási folyamata során arra adott volna megbízást az .. részére, hogy adatokat gyűjtsön ..ról. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Kötelezte a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint fellebbezési illetéket.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megfogalmazott és személyiségi jogsértést megvalósító közlés az adott formában nem hangzott el. A II.r. alperes nyilatkozata, a műsorvezető kérdéseire adott válaszában tartalma ugyanakkor arra utalt, hogy a felperes volt az, aki az adatgyűjtésre megbízást adott. Ezt támasztják alá a beszélgetésben elhangzott kifejezések, szóhasználat (az ügy szereplője, a megkomponált folyamat, a terhelő adatok gyűjtésére vonatkozó megbízás a párton belüli elnökválasztáshoz, a lehallgatási ügy, a gazdasági befolyás a politikára, az információkat akar gyűjteni az .. elnöke ellen egy másik elnökjelölt érdekében, a volt ..es politikus pénzeli, az új .. nevű cég megkeresése).

Mindezekből az átlagnéző számára az a következtetés vonható le, hogy a felperes adott megbízást információszerzésre az ..-nek, arra, hogy adatokat gyűjtsenek a II.r. alperes személyéről. Mivel a II.r. alperes konkrétan nem állította, hogy a felperes volt a megbízó, ezért a másodfokú bíróság a hamis látszat keltésében látta megvalósulni a személyiségi jogot sértő magatartást.

A II.r. alperes nem igazolta hitelt érdemlően, hogy a felperes adott megbízást a személyére vonatkozó terhelő információk gyűjtésére. A rendelkezésre álló adatok nem támasztották alá a II.r. alperes nyilatkozatát, mely szerint a lehallgatási ügy az .. tisztújítási folyamata és a felperes személye, megbízása összefüggésbe hozható. Tehát a II. r. alperes indokolatlanul, bizonyíték nélkül hozta kapcsolatba a felperest a titkos adatgyűjtéssel, terhelő információszerzéssel, ami sértő és megítélését hátrányosan befolyásolja. Mindezek alapján megállapította a jogsértést és rendelkezett az objektív jogkövetkezmények alkalmazásáról.

A jogerős ítélet ellen a II.r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, az első- és másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Másodlagosan a jogszabálysértő határozat egészében való hatályon kívül helyezését és új határozat hozatalát,

a felperes keresetének elutasítását indítványozta.

A felülvizsgálati kérelem érvelése szerint a jogerős ítélet a Ptk. 78. § (2) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő, mivel a riporter kérdésre adott válaszokat tévesen minősítette tényállításnak, holott az elmondottakban a II.r. alperes csupán véleményét juttatta kifejezésre. A beszélgetés során a műsorban bejátszott hangfelvétellel kapcsolatban nyilvánított véleményt, a riporter által a bejátszott hanganyaggal összefüggésben feltett kérdésekre válaszolt. A felperes nevének említése során személyét nem kívánta minősíteni, csupán a hanganyagban elhangzottakra utalt vele kapcsolatban. Tehát a nyilatkozatban egy, a személyét érintő aktuális belpolitikai kérdésben a műsorvezető kérdéseire válaszolt, és elmondta véleményét a lejátszott beszélgetésről. Nem foglalt állást a riporter által feltett kérdésben, amely a beszélgetésben megnevezett személyek szerepére vonatkozott. Kerülte a felperes felelősségére, szerepére vonatkozó tényállításokat.

Megfogalmazása nem volt konkrét, így az üzletemberként említett személy sem azonosítható be. Kijelentése tényszerű, önmagában nem jogsértő, az adott hangfelvétel alapján levont okszerű következtetés.

Sem a Legfőbb Ügyészhez tett bejelentése, sem a felperes politikai kötődésére tett utalás nem jogsértő.

Az információgyűjtéssel kapcsolatos visszautalás a hanganyagra elkerülhetetlen szófordulat. Hivatkozott arra, hogy nyilatkozatára a hangfelvétel nyilvánosságra hozatalát követő két nappal került sor, amikor a közvélemény szembesült a felvétellel és a sajtó reagálásával, valamint az érintettek személyével és az ügyben játszott minőségével. Hivatkozott az Alkotmány 59. § (1) bekezdésére, 54. §-ára, az Alkotmánybíróság 30/92. (V.26.) és 36/94. (VI.24.) AB határozataira.

Emellett álláspontja szerint a jogerős ítélet a Pp. 206. §-ába és a Pp. 163.§-ába is ütközik, mert a rendelkezésre álló bizonyítékokat tévesen értékelte, annak ellenére, hogy a feltárt bizonyítási eljárás alapján kételyének adott hangot mind a felperes, mind egyes tanúk szavahihetőségével és előadásuk életszerűségével kapcsolatban. Hivatkozott a büntetőeljárás anyagára, amellyel a polgári per bizonyítása kiegészíthető.

Álláspontja szerint .. vallomását a bíróságnak a bizonyítás köréből ki kellett volna rekesztenie, mivel a II.r. alperessel perben, haragban áll, illetve több fórumon feljelentést tett ellene. Mindemellett vallomása teljesen életszerűtlen.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A felperes felülvizsgálattal érintett kereseti kérelmében a II. r.

alperes televíziós nyilatkozatában közöltek miatt kérte személyhez fűződő joga megsértésének megállapítását és jogkövetkezményei alkalmazását.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 78. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

E rendelkezések alapján csak a valótlan és az érintett személy hátrányos megítélésére alkalmas közlés valósítja meg a jóhírnév sérelmét, amely valamilyen tényt nyíltan vagy burkoltan állít. A való tényekből levont következtetés, értékítélet nem vezet jóhírnévsértésre.

A perbeli esetben a II. r. alperes a felülvizsgálattal érintett műsorban a felperes személyét érintő, objektíve valótlan tényközlést nem tett. Ezt a jogerős ítélet is megállapította. Azonban a II. r. alperes nyilatkozatából a való tények hamis színben való feltüntetésére sem olvasható ki.

A való tények hamis színben való feltüntetését az jelenti, ha a megtörtént események sajátos csoportosításával alaptalanul következtetnek további, meg nem történt tényekre, illetve ha utalásokkal, célzásokkal, feltevésekkel keltik további események megtörténtének látszatát. (2000/2/297.sz. Elvi határozat).

A hírnévrontás megállapítására kizárólag a konkrét közlés tartalma ad alapot. Akkor megalapozott a jogvédelem iránti igény, ha a nyilatkozatot tevő személy saját maga közöl valótlan tényt vagy tüntet fel való tényt hamis színben.

A perbeli esetben a televíziós csatorna a műsorban elsőként lejátszotta a lehallgatott telefonbeszélgetést, majd ezt követően a műsorvezető beszélgetett a II. r. alperessel.

A peradatok szerint a televíziós nyilatkozat kiindulópontját képező, titkosszolgálati módszerekkel rögzített telefonbeszélgetés lezajlott, annak megtörténtét és az ott elhangzottakat a beszélgető partnerek nem vitatták.

A II. r. alperes a műsorban tényként csupán a telefonbeszélgetésben megnevezett személyek politikai kötődéséről valamint a Legfőbb Ügyészség előtt kezdeményezett eljárásról beszélt, ami nem valótlan. Arra vonatkozóan, hogy ezek a személyek az „ügy szereplői”, és milyen szerepük van az ügyben, csupán a hangfelvételen elhangzottakra utalt vissza. Hangsúlyozta, hogy nem ő minősíti e személyek szerepét, hanem maga a hangfelvétel. A II. r. alperes felülvizsgálati kérelmében helytállóan fejtette ki, hogy a személyét közvetlenül érintő, tartalmában nem vitásan ténylegesen

elhangzott beszélgetés tárgyát képező cselekményről levont okszerű és logikus következtetését közölte a műsorvezetőnek adott válaszaiban. Ez jóhírnévsértés megállapítására nem ad alapot.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a II.r. alperes e nyilatkozatában a felperesről nem állított valótlan tény, és személyét sem tüntette fel hamis színben. Ezért kijelentései nem voltak alkalmasak a Ptk. 78. § (2) bekezdésében meghatározott jogsértés megállapítására.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését a Pp. 275. § (4) bekezdése szerint hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján kötelezte a felperest a II. r. alperes jogi képviseletének ellátásával kapcsolatban felmerült első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A pervesztes felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint köteles a kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték állam javára történő megtérítésére.

Budapest, 2011. szeptember 21.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő

Vné